

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 a § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården ändras så, att avgifterna för barndagvård justeras från ingången av år 2002 i motsvarighet till stegringen i kostnadsnivån. Detta skall genomföras genom en ändring av de inkomstgränserna som ligger till grund för avgifterna, den lägsta och den högsta avgift som tas ut samt av den inverkan som syskon, som inte är i dagvårdsålder, har på familjens inkomster som ligger till grund för avgifterna. Enligt förslaget skall en ny högsta avgift tas i bruk för det andra barnet i

familjen som är i dagvård. Likaså föreslås att den gällande lagstiftningen preciseras till den del som gäller att fastställa avgifterna för en familj som har flera än ett barn i dagvård. Som familjens första barn definieras alltid det yngsta barnet som utnyttjar dagvårdstjänster. Avgifterna för det tredje barnet bestäms i förhållande till den beräknade avgiften för heldagvård för det yngsta barnet.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 2002.

MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt 7 a § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) debiteras en månadsavgift för barndagvården. Denna månadsavgift bestäms utgående från familjens storlek som en betalningsprocent av familjens månadsinkomster till den del de överstiger en lägsta inkomstgräns. I familjens storlek beaktas högst två av de barn som omfattas av rätten att välja vårdform enligt 11 a § lagen om barndagvård (361/1973). De gällande avgiftsprocenterna och inkomstgränserna är följande:

Familjens storlek personer	Inkomstgräns mark/mån.	Högsta avgiftsprocent
1—2	5 150	11,5
3	6 350	9,4
4	7 540	7,9

Inkomsten minskas med 500 mark i månaden för varje annat syskon än de ovan nämnda som omfattas av rätten att välja vårdform. När flera barn är i dagvård kan man ta ut samma avgift för det andra barnet som är i heldagvård som för det första barnet. För de följande barnen är avgiften 20 % av avgiften för det första barnet. För dagvård som är kortare än heldagvård debiteras en lägre avgift än för heldagvård. Avgiften bestäms i proportion till vårdtiden enligt de grunder som kommunen slagit fast. Förskoleundervisning enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998), som är avgiftsfri, skall beaktas som en faktor som sänker avgiften för barndagvård. För tillfällig vård kan kommunen ta ut en avgift vars storlek den själv fastställer.

Den maximiavgift som kan tas ut är 1100 mark per månad och barn. En avgift som understiger 100 mark debiteras inte för ett barn.

Den högsta avgiften för barndagvård har senast höjts år 2000. Den höjdes då från 1 000 mark till 1 100 mark i månaden. Samtidigt blev det möjligt att på vissa villkor debitera avgiften för barndagvård för tolv månader (lag om ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården 1308/1999).

2. Föreslagna ändringar

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Paavo Lipponens II regering skall klient- och besöksavgifterna inom social- och hälsovården höjas år 2002 i motsvarighet till stegringen i kostnadsnivån.

Enligt propositionen skall de inkomstgränser som ligger till grund för avgifterna för barndagvården höjas med ca 6 procent. Den procentsats som bestämmer avgiften skall däremot förbli oförändrad. De nya inkomstgränserna föreslås vara följande:

Familjens storlek personer	Inkomstgräns euro/mån. (mk/mån.)	Högsta avgiftsprocent
1—2	918 (5 458,18)	11,5
3	1 132 (6 730,57)	9,4
4	1 344 (7 991,06)	7,9

Likaså föreslås en höjning av det belopp som skall dras av från familjens inkomster för familjens övriga barn utöver dem två som omfattas av rätten att välja vårdform enligt 11 a § lagen om barndagvård. Även höjningen skall vara ca 6 procent och beloppet sålunda 89 euro (529, 17 mark) per barn.

Den lägsta avgift som tas ut för ett barn höjs med ca 7 procent och den föreslås vara 18 euro (107,02 mark) i månaden.

Den högsta månadsavgiften skall enligt förslaget vara 200 euro (1 189,15 mark). Detta innebär att avgiften höjs med ca 8 procent från den nuvarande nivån.

Det föreslås att en ny högsta avgift tas i bruk för det andra barnet i familjen som är i dagvård. Avgifterna för familjer med syskon i dagvård blir i nuläget oproportionerligt höga när familjens inkomster när inkomstgränsen för den högsta avgiften. Enligt förslaget kan avgiften för det andra barnet i familjen vara högst 180 euro (1 073,23 mark) per månad.

I propositionen föreslås även att grunderna för bestämmande av de avgifter som tas ut för syskon preciseras. Bestämmelsen föreslås ändrad så, att familjens yngsta barn alltid räknas som dess första barn. I 5 mom. enligt sin nuvarande lydelse preciseras inte syskons inbördes ordning. Detta har medfört olika praxis i kommunernas arrangemang och de grunder som avgör avgifterna har inte varit likadana för likadana familjer.

Likaså föreslås en ändring av andra meningen i 5 mom. som föreskriver att avgiften för det tredje barnet och följande barn är 20 procent av avgiften för det första barnet. Den gällande lydelsen har lett till olika tolkningar i situationer där det första barnet har varit i dagvård under en kortare tid än heldagvård och den faktiska avgiften för detta barn därför har behövt sänkas. Det har då varit möjligt att tolka bestämmelsen så, att vårdtiden för detta barn indirekt har påverkat vårdavgiften för det andra barnet och nedsatt den. Detta har emellertid inte eftersträvat med lagen. Enligt ändringsförslaget skall avgiften för det tredje barnet och följande barn bestämmas på nytt så, att den är 20 procent av den beräknade avgiften för heldagvård för det yngsta barnet.

3. Propositionens verkningar

Det uppskattade inkomstinflödet från klientavgifter för barndagvård år 2000 är ca 1 366 miljoner mark (229,7 miljoner euro). Den föreslagna ändringen skulle medföra en ökning av avgiftsinflödet med uppskattningsvis ca 1,7 procent, dvs. ca 23 miljoner mark (3,8 miljoner euro).

Propositionen leder till att avgifterna för barndagvård minskar jämfört med nuläget för en del familjer, medan de ökar för andra familjer. Avgifterna minskar för alla de familjer som för närvarande betalar en lägre avgift för dagvård än 1 100 mark (185 euro) i månaden. Som mest är höjningen för familjer som har 1 – 3 barn i dagvård 89 mark (14,97 euro) per familj och månad och sänkningen 78 mark (13,12 euro) per familj och månad. För vissa familjer kan ändringen betyda en större sänkning av avgifterna än den nyss nämnda. Detta gäller familjer som enligt de gällande grunderna för avgifter betalar avgifter för barndagvård, men som enligt de nya grunderna för bestämmande av avgifter kommer att ha avgifter som är lägre än den lägsta avgift som tas ut.

4. Beredningen av ärendet

Framställningen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Vid beredningen hördes Finlands Kommunförbund och ärendet har tagits upp i Delegationen för kommunalekonomi och kommunalförvaltning.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2002.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 7 a § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992)
7 a § 3 - 5 och 8 mom. dessa lagrum sådana de lyder 3 - 5 mom. i lag 1134/1996 och 8 mom.
i lag 1308/1999, som följer:

7 a §

Avgifter för barndagvård

Avgiftsprocentsatserna och inkomstgränserna
är följande:

Familjens storlek personer	Inkomstgräns (euro/mån.)	Högsta avgiftsprocent
1—2	918	11,5
3	1 132	9,4
4	1 344	7,9

Om familjen har andra barn utöver dem som
avses i 2 mom. dras 89 euro för varje barn av
från den inkomst som ligger till grund för
avgiften.

Om flera än ett barn inom samma familj
befinner sig i dagvård som anordnats av
kommunen, får en avgift enligt den högsta
avgiftsprocenten bestämmas för det yngsta

barnet i heldagvård. För det barn som
kommer näst i åldersordning och är i
heldagvård får en lika stor avgift bestämmas
som för det yngsta barnet. Avgiften för varje
följande barn är 20 procent av avgiften för
det yngsta barnet. Som grund för att fastställa
avgiften för det tredje barnet och följande
barn används den beräknade avgiften för
heldagvård för det yngsta barnet.

Avgiften för heldagvård får vara högst 200
euro per barn. Med avvikelse från vad som
bestäms i 5 mom. kan dock den avgift som
fastställas för det andra barnet i heldagvård
vara högst 180 euro i månaden. En avgift
som är mindre än 18 euro uppbärs inte för
ett barn.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2002.
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 17 oktober 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Omsorgsminister *Osmo Soininvaara*

Lag

om ändring av 7 a § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992)
7 a § 3 - 5 och 8 mom. dessa lagrum sådana de lyder 3 – 5 mom. i lag 1134/1996 och 8 mom.
i lag 1308/1999, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Avgifter för barndagvård

Avgiftsprocentsatserna inkomstgränserna är följande:			och	Avgiftsprocentsatserna inkomstgränserna är följande:			och
Familjens storlek personer	Inkomstgräns mark/mån.	Högsta avgiftsprocent		Familjens storlek personer	Inkomstgräns euro/mån.	Högsta avgiftspro- cent	
1—2	5 150	11,5		1—2	918	11,5	
3	6 350	9,4		3	1 132	9,4	
4	7 540	7,9		4	1 344	7,9	

Om familjen har andra barn utöver dem som avses i 2 mom. dras 500 mark för varje annat barn av från den inkomst som ligger till grund för avgiften.

Om flera än ett barn inom samma familj befinner sig i dagvård som anordnats av kommunen, får en lika stor avgift bestämmas för det andra barnet i heldagsvård som för det första. Avgiften för varje följande barn är 20 procent av avgiften för det första barnet.

Avgiften för heldagsvård får vara högst 100 mark per barn. En avgift som är mindre än 100 mark uppbärs inte för ett barn.

Om familjen har andra barn utöver dem som avses i 2 mom. dras 89 euro för varje annat barn av från den inkomst som ligger till grund för avgiften.

Om flera än ett barn inom samma familj befinner sig i dagvård som anordnats av kommunen, får en avgift enligt den högsta avgiftsprocenten bestämmas för det yngsta barnet i heldagsvård. För det barn som kommer näst i åldersordning och är i heldagsvård får en lika stor avgift bestämmas som för det yngsta barnet. Avgiften för varje följande barn är 20 procent av avgiften för det första barnet. Som grund för att fastställa avgiften för det tredje barnet och följande barn används den beräknade avgiften för heldagsvård för det yngsta barnet.

Avgiften för heldagsvård får vara högst 200 euro per barn. Med avvikelse från vad som bestäms i 5 mom. kan dock den avgift som fastställas för det andra barnet i heldagsvård vara högst 180 euro i månaden. En avgift

som är mindre än 18 euro uppbärs inte för
ett barn.

*Denna lag träder i kraft den 1 januari
2002.
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan den träder i
kraft.*
